

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
EVGENIJA TANCHEVA
od 1. lipnja 2017.¹

Predmet C-205/16 P

**SolarWorld AG
protiv**

Vijeća Europske unije

„Žalba – Subvencije – Uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine – Konačne pristojbe – Preuzimanje obveze – Dopuštenost – Djelomično poništenje – Odvojivost”

1. Ovom žalbom SolarWorld AG (u daljnjem tekstu: SolarWorld) zahtijeva od Suda da ukine rješenje Općeg suda² kojim je ovaj potonji kao nedopuštenu odbacio tužbu za poništenje članka 2. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1239/2013 (u daljnjem tekstu: sporna uredba)³. Člankom 1. sporne uredbe uvedena je konačna kompenzacijska pristojba na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula iz Kine, dok je na temelju članka 2. iste uredbe izuzet od kompenzacijske pristojbe uvedene člankom 1. uvoz od onih trgovačkih društava koja su preuzela obvezu primjenjivati najniže uvozne cijene do određenog godišnjeg obujma uvoza. U pobijanom rješenju Opći sud je utvrdio da članak 2. nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe jer bi poništenje samo te odredbe izmijenilo bit sporne uredbe. Shodno tome, on je kao nedopuštenu odbacio tužbu za poništenje samo članka 2.

2. Ovom se žalbom postavlja pitanje može li se u slučaju u kojem je uredbom uvedena kompenzacijska pristojba, a potom su njome od plaćanja te pristojbe izuzeti izvoznici čija je ponuda za preuzimanje obveze bila prihvaćena tražiti poništenje samo izuzeća. Ako bi to bio slučaj, a žalba bi uspjela, kompenzacijska pristojba propisana Uredbom bila bi primjenjiva na uvoz od strane trgovačkih društava koja su prije preuzela obvezu. Ako to ne bi bio slučaj, a žalba bi uspjela, Uredba bi bila poništena u cijelosti, a pristojba propisana tom uredbom više se ne bi mogla primjenjivati. Na Komisiji bi bilo da poduzme potrebne mjere kako bi provela presudu o ukidanju pobijanog rješenja, a osobito da ocijeni može li preinačena obveza biti prihvaćena ili može li se pristojba uvesti bez takvog izuzeća.

¹ Izvorni jezik: engleski

² Rješenje od 1. veljače 2016., SolarWorld i dr./Vijeće, T-142/14, neobjavljeno, EU:T:2016:68 (u daljnjem tekstu: pobijano rješenje).

³ Uredba od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 325, str. 66.).

I. Pravni okvir

3. Članak 12. stavak 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009⁴ predviđa:

„Privremene se [pristojbe] mogu uvesti ako:

- (a) je pokrenut postupak u skladu s člankom 10.;
- (b) o tome je dana obavijest, a zainteresiranim je strankama pružena mogućnost dostave podataka i komentara u skladu s člankom 10. stavkom 12. drugim podstavkom;
- (c) prethodno je pozitivno utvrđeno da uvozni proizvod koristi subvencije protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i da je nanesena šteta industriji Zajednice; i
- (d) da je radi zaštite interesa zajednice potrebno djelovati kako bi se spriječila šteta.

[...]

Iznos privremene kompenzacijske pristojbe ne prelazi ukupni iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere, a kako su one prethodno utvrđene, a niži je od tog iznosa ako je taj niži iznos dostatan kako bi se uklonila šteta za industriju Zajednice.”

4. Prema članku 13. stavku 1. temeljne uredbe:

„Pod uvjetom da je u prethodnom pozitivnom ispitivanju utvrđeno postojanje subvencije i štete, Komisija može prihvatiti dobrovoljne i zadovoljavajuće ponude za preuzimanjem obveze, prema kojima:

- (a) zemlja podrijetla i/ili izvoza suglasna je ukloniti ili ograničiti subvenciju ili poduzeti druge mjere glede učinaka subvencije; ili
- (b) svaki se uvoznik obveže revidirati cijene ili ne izvoziti prema dotičnim područjima sve dok izvozi koriste subvencije protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere, tako da je Komisija, nakon specifičnog konzultiranja sa Savjetodavnim odborom, uvjerena da se štetni učinci subvencioniranja time uklanjaju.

U tom slučaju, i sve dok je preuzeta obveza na snazi, na navedene uvoze dotičnih proizvoda proizvedenih od strane društava iz odluke Komisije kojom su prihvatile preuzimanje obveza i svake kasnije izmjene odluke, ne primjenjuju se privremene pristojbe koje je uvela Komisija u skladu s člankom 12. stavkom 3. i konačne pristojbe koje je uvelo Vijeće u skladu s člankom 15. stavkom 1.

Povećanje cijene prema preuzetoj obvezi nije više nego što je potrebno za nadoknadu iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i treba biti manje od iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere kada je takvo povećanje cijene dostatno da bi se uklonila šteta za industriju Zajednice.”

⁴ Uredba od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (Kodificirana verzija) (u daljnjem tekstu: temeljna uredba) (SL 2009., L 188, str. 93. i ispravak SL 2015., L 187, str. 91.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 17., str. 273.).

5. U članku 13. stavku 9. temeljne uredbe navodi se:

„U slučaju kršenja preuzetih obveza ili u slučaju da se bilo koja od stranaka koje su preuzele obveze povuče iz preuzetih obveza, ili u slučaju da se Komisija povuče iz prihvaćene preuzete obveze, nakon provedenih konzultacija, iz prihvaćene preuzete obveze povlači se odlukom ili uredbom Komisije, kako je primjereno, a primjenjuje se privremena pristojba koju je donijela Komisija u skladu s člankom 12. ili konačna pristojba koju je donijelo Vijeće u skladu s člankom 15. stavkom 1. pod uvjetom da je dotičnom uvozniku ili zemlji podrijetla i/ili izvoza pružena mogućnost iznošenja primjedaba, osim u slučaju da se izvoznik ili zemlja povuče iz preuzimanja obveza. [...]”

6. Članak 15. stavak 1. temeljne uredbe predviđa:

„Ako činjenice, kako su konačno utvrđene, dokazuju postojanje subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i nastalu štetu, i ako je potrebno djelovati kako bi se zaštitili interesi Zajednice u skladu s člankom 31., Vijeće, postupajući na temelju prijedloga Komisije, a nakon konzultacija sa Savjetodavnim odborom, uvodi konačnu kompenzacijsku pristojbu.

[...]

Iznos kompenzacijske pristojbe ne prelazi utvrđeni iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere, a manji je od ukupnog iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere ako je taj manji iznos dostatan za uklanjanje štete za industriju Zajednice.”

II. Okolnosti spora

7. Dana 6. rujna 2012. Komisija je pokrenula antidampinški postupak u odnosu na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata podrijetlom iz Kine⁵. Taj je postupak pokrenut povodom pritužbe EU Pro Sun, udruženja europskih proizvođača kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata.

8. Dana 8. studenoga 2012. Komisija je pokrenula antisubvencijski postupak u odnosu na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata podrijetlom iz Kine⁶.

9. Dana 4. lipnja 2013. Komisija je donijela Uredbu (EU) br. 513/2013 kojom je privremena antidampinška pristojba uvedena na uvoz dotičnog proizvoda iz Kine⁷. Ta privremena antidampinška pristojba utvrđena je u obliku pristojbe *ad valorem*.

10. Rješenjem Općeg suda odbačena je tužba za poništenje Uredbe br. 513/2013 koju su podnijela dva europska proizvođača kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata, uključujući SolarWorld⁸. Žalba protiv tog rješenja odbijena je rješenjem Suda⁹.

5 Obavijest o pokretanju antidampinškog postupka u vezi s uvozom kristalnih silicijskih fotovoltaznih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL 2012., C 269, str. 5.).

6 Obavijest o pokretanju antisubvencijskog postupka u vezi s uvozom kristalnih silicijskih fotovoltaznih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL 2012., C 340, str. 13.).

7 Uredba od 4. lipnja 2013. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (npr. ćelija i pločica) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine i izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2013 o uvjetovanju evidentiranjem tog uvoza podrijetlom ili poslanog iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 152, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 125., str. 119.)

8 Rješenje od 14. travnja 2015., SolarWorld i Solsonica/Komisija (T-393/13, neobjavljeno, EU:T:2015:211).

9 Rješenje od 16. ožujka 2016., SolarWorld/Komisija (C-312/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:162).

11. Dopisom Komisiji od 27. srpnja 2013., Kineska gospodarska komora za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (u daljnjem tekstu: CCCME) i skupina proizvođača izvoznika ponudila je preuzimanje obveze, to jest primjenu najniže uvozne cijene (u daljnjem tekstu: najniža uvozna cijena) do određenog godišnjeg obujma uvoza koji je odgovarao njihovom tržišnom rezultatu. Pristojba *ad valorem* primjenjivala bi se na uvoz iznad tog obujma. Dana 2. kolovoza 2013. Komisija je donijela Odluku 2013/423/EU kojom je prihvatila to preuzimanje obveze¹⁰. Istog dana donijela je Uredbu (EU) br. 748/2013¹¹, kojom je izmijenjena Uredba br. 513/2013 kako bi se u obzir uzelo preuzimanje obveze.

12. Dana 2. prosinca 2013. Vijeće je donijelo Provedbenu uredbu (EU) br. 1238/2013 kojom je privremena antidampinška pristojba uvedena na uvoz proizvoda iz Kine¹². U članku 1. Uredbe br. 1238/2013, Vijeće je uvelo antidampinšku pristojbu *ad valorem*. Od antidampinške pristojbe uvedene člankom 1. izuzet je na temelju članka 3. uvoz proizvoda za koje su račune izdala trgovačka društva od kojih je prihvaćeno preuzimanje obveza i koja su navedena u Prilogu Provedbenoj odluci Komisije 2013/707/EU¹³.

13. Odluku 2013/707 Komisija je donijela 4. prosinca 2013. U toj je odluci prihvatila izmijenjeno preuzimanje obveze koje su ponudili CCCME i skupina proizvođača izvoznika (u daljnjem tekstu: preuzimanje obveze) tijekom primjene konačne antidampinške pristojbe. Ona je prihvatila to preuzimanje obveze ne samo u odnosu na antidampinški postupak nego i u odnosu na antisubvencijski postupak.

14. Dana 2. prosinca 2013. Vijeće je donijelo spornu uredbu kojom je uvedena konačna kompenzacijska pristojba na uvoz dotičnog proizvoda iz Kine. U članku 1. uvedena je kompenzacijska pristojba *ad valorem*. U članku 2. uvoz proizvoda za koje su račune izdala trgovačka društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Odluci 2013/707 izuzet je od te kompenzacijske pristojbe.

15. Tužba za poništenje Odluke 2013/423 i Odluke 2013/707 odbačena je rješenjem Općeg suda¹⁴. Žalba protiv tog rješenja odbijena je rješenjem Suda¹⁵.

16. Dopisom od 15. rujna 2014. Komisija je u skladu s klauzulom 3.5 preuzete obveze prihvatila zahtjev CCCME-a za prilagodbu smanjenjem najniže uvozne cijene. Dana 16. veljače 2017. Opći sud odbio je tužbu koju je SolarWorld podnio za poništenje odluke sadržane u dopisu Komisije od 15. rujna 2014.¹⁶

10 Odluka od 2. kolovoza 2013. o prihvaćanju ponude za preuzimanje obveze u vezi s antidampinškim postupkom u pogledu uvoza fotonaponskih modula od kristalnog silicija i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica – wafera) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (2013/423/EU) (SL 2013., L 209, str. 26.).

11 Uredba od 2. kolovoza 2013. o izmjeni Uredbe (EU) br. 513/2013 o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz u Uniju fotonaponskih modula i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica) od kristalnog silicija podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (NRK) (SL 2013., L 209, str. 1.).

12 Uredba od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 325, str. 1.).

13 Odluka od 4. prosinca 2013. o potvrđi prihvaćanje preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (2013/707/EU) (SL 2013., L 325, str. 214.).

14 Rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr./Komisija (T-507/13, EU:T:2015:23).

15 Rješenje od 10. ožujka 2016., SolarWorld/Komisija (C-142/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:163).

16 Presuda od 16. veljače 2017., SolarWorld/Komisija (T-783/14, neobjavljena, EU:T:2017:88).

III. Postupak pred Općim sudom i pobijano rješenje

17. Dana 28. veljače 2014., SolarWorld i dva druga europska proizvođača kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata, to jest Brandoni solare SpA (u daljnjem tekstu: Brandoni solare) i Solaria Energia y Medio Ambiente, SA (u daljnjem tekstu: Solaria Energia), podnijeli su tužbu za poništenje članka 2. sporne uredbe.

18. Opći sud pobijanim rješenjem odbacio je tužbu kao nedopuštenu.

19. Opći sud podsjetio je da je u skladu s ustaljenom sudskom praksom, djelomično poništenje akta Unije moguće samo u mjeri u kojoj su elementi čije se poništenje traži odvojivi od ostatka akta, to jest kad djelomično poništenje akta ne bi moglo dovesti do izmjene biti akta. U ovom se predmetu traži poništenje samo članka 2. sporne uredbe. Poništenje samo članka 2. dovelo bi do primjene kompenzacijske pristojbe na sve uvezene proizvode proizvođača izvoznika čija je ponuda preuzimanja obveze bila prihvaćena. To bi proširilo opseg kompenzacijske pristojbe jer se na temelju sporne uredbe ta pristojba primjenjivala samo na uvoz proizvoda koje su poslali proizvođači izvoznici koji nisu pristupili preuzimanju obveze, a taj je uvoz iznosio 30 % cjelokupnog uvoza dotičnog proizvoda. Stoga se članak 2. nije mogao odvojiti od ostatka sporne uredbe. Tužba za poništenje samo članka 2. bila je odbačena kao nedopuštena.

20. Budući da je Opći sud tužbu odbio zato što bi poništenje samo članka 2. bilo izmijenilo bit sporne uredbe, on nije razmatrao drugi razlog za nedopuštenost koji je Vijeće istaknulo, to jest da SolarWorld, Brandoni solare i Solar Energia nisu imali aktivnu procesnu legitimaciju za pobijanje članka 2. sporne uredbe.

IV. Postupak pred Sudom i zahtjevi stranaka

21. Žalbom podnesenom 11. travnja 2016., SolarWorld traži od Suda da žalbu proglasi dopuštenom i osnovanom, ukine pobijano rješenje te ili odluči o meritumu i poništi članak 2. sporne uredbe ili predmet vrati Općem sudu na ponovno odlučivanje. SolarWorld od Suda također traži da Vijeću naloži snošenje troškova.

22. Vijeće traži od Suda da odbije žalbu i naloži SolarWorldu snošenje troškova žalbe i postupka pred Općim sudom.

23. Komisija traži od Suda da odbije žalbu kao neosnovanu i naloži SolarWorldu snošenje troškova.

V. Ocjena žalbenih razloga

24. SolarWorld iznosi dva žalbena razloga. Kao prvo, tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava zaključivši da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe. Kao drugo, tvrdi da je odbacivši tužbu kao nedopuštenu Opći sud povrijedio članke 47. i 20. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

A. Prvi žalbeni razlog

1. Argumenti stranaka

25. U okviru svojeg prvog žalbenog razloga SolarWorld tvrdi da je Opći sud počinio povredu koja se tiče prava kada je u točkama 53. do 60. pobijanog rješenja, a osobito u točkama 55. i 59. tog rješenja, zaključio da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe.

26. Kao prvo, SolarWorld tvrdi da preuzeta obveza o najnižoj uvozdnoj cijeni propisana člankom 2. sporne uredbe i kompenzacijske pristojbe *ad valorem* propisane člankom 1. te uredbe predstavljaju dva oblika kompenzacijskih mjera. Kao takve, one imaju istu svrhu (ukloniti štetu koju je pretrpjela industrija Unije) te se moraju utvrditi na razini na kojoj se njima uklanja takva šteta. Stoga se zamjenom jedne kompenzacijske mjere (preuzete obveze) drugom (pristojbama) ne mijenja bit sporne uredbe. To je zato što je područje te uredbe uvođenje kompenzacijskih mjera na sav subvencionirani uvoz, neovisno o obliku tih mjera. Što se tiče presuda navedenih u točki 57. pobijanog rješenja, one nisu primjenjive na ovaj slučaj jer bi u tim presudama djelomično poništenje imalo za posljedicu *materijalnu izmjenu* opsega spornog akta, dok bi u ovom slučaju djelomično poništenje sporne uredbe imalo za posljedicu samo *izmjenu oblika* uvedenih kompenzacijskih mjera.

27. Kao drugo, SolarWorld tvrdi da je samom temeljnom uredbom propisana zamjena jedne kompenzacijske mjere drugom u različitom obliku. U članku 13. stavku 9. te uredbe navedeno je da se uvedene kompenzacijske pristojbe primjenjuju u slučaju kršenja ili povlačenja preuzetih obveza, ili u slučaju da se Komisija povuče iz njihova prihvata.

28. Kao treće, SolarWorld naglašava da u slučaju da je Opći sud poništio članak 2. sporne uredbe jer, kako tvrdi SolarWorld, najniža uvozna cijena nije bila utvrđena na razini na kojoj se uklanja šteta koju su pretrpjeli proizvođači Unije, to ne bi nužno imalo za posljedicu uvođenje pristojbi. Komisija i Vijeće mogli su postupiti u skladu s presudom o poništenju tako da prihvate izmijenjenu najnižu uvozdnu cijenu utvrđenu na razini kojom se uklanja šteta.

29. Kao četvrto, SolarWorld smatra da je nebitno to što bi posljedica poništenja samo članka 2. sporne uredbe bila uvođenje kompenzacijskih *pristojbi* utvrđenih u članku 1. te uredbe na sav subvencionirani uvoz dok su se one prethodno primjenjivale samo na 30 % tog uvoza. Time se ne mijenja doseg sporne uredbe jer je doseg te uredbe uvođenje kompenzacijskih *mjera* na sav subvencionirani uvoz. Stoga je irelevantan postotak subvencioniranog uvoza na koji se primjenjuje određeni oblik kompenzacijskih mjera.

30. Vijeće smatra da je prvi žalbeni razlog nedopušten jer se, prvo, njime samo ponovno iznosi tužbeni razlog istaknut pred Općim sudom, i jer je, drugo, on zasnovan na činjeničnim pitanjima koja ne podliježu nadzoru Suda, osim u slučaju iskrivljavanja dokaza, a što SolarWorld ne tvrdi.

31. U pogledu merituma, Vijeće tvrdi da prvi žalbeni razlog treba odbiti. Kao prvo, razlikovanje koje je SolarWorld napravio između kompenzacijskih mjera i kompenzacijskih pristojbi jest umjetno. Kada se u temeljnoj uredbi navode „mjere”, to obično znači pristojbe, na primjer u naslovima članaka 12. i 14. Kao drugo, Vijeće tvrdi da bi posljedica poništenja samo članka 2. sporne uredbe bila primjena kompenzacijskih pristojbi utvrđenih u članku 1. te uredbe na *sav* dampinški uvoz dok su se one prethodno primjenjivale samo na uvoz iznad određenog godišnjeg obujma, to jest samo na *dio* subvencioniranog uvoza. Time bi se izmijenila bit sporne uredbe. Kao treće, Vijeće smatra da se bez pristojbi preuzeta obveza ne bi mogla provesti. To je zato što preuzeta obveza ima ograničeni opseg (primjenjuje se samo do određenog obujma uvoza iznad kojeg se pristojbe primjenjuju). Kao četvrto, prilikom ocjene interesa proizvođača Unije, Vijeće i Komisija uzeli su u obzir učinke najniže uvozne cijene. Kao peto, pristojbe su bile utvrđene na razini na kojoj se, zajedno s najnižom uvozdnom cijenom, uklanja šteta koju su pretrpjeli proizvođači Unije. Stoga se sporna uredba oslanja na objedinjeni učinak pristojbi i preuzete obveze na gospodarstvo. Nije izvjesno da bi bez preuzimanja obveze Vijeće uvelo kompenzacijske pristojbe na sav subvencionirani uvoz.

32. Komisija ističe da je prvi žalbeni razlog neosnovan.

33. Kao prvo, irelevantno je to što i preuzeta mjera i kompenzacijske pristojbe predstavljaju kompenzacijske mjere i da kao takve imaju istu svrhu (uklanjanje štete koju pretrpe proizvođači Unije). Ono što je bitno jest to da bi se zamjenom prvog potonjim izmijenila bit sporne uredbe. To je zato što su preuzeta obveza i pristojbe bile ocijenjene kao cjelina u odnosu na uklanjanje štete i interes Unije. Osim toga, preuzete obveze i kompenzacijske pristojbe imaju različite učinke. Dok dodatan prihod od preuzetih obveza prima izvoznik, prihod od pristojbi uplaćuje se u proračun Unije.

34. Kao drugo, Komisija ne prihvaća argument SolarWorlda da presude navedene u točki 57. spornog rješenja nisu primjenjive na ovaj slučaj. Komisija naglašava da je u tim presudama uskraćeno djelomično poništenje ne zato što bi ono za posljedicu imalo materijalne izmjene opsega spornog akta, već stoga što bi se njime izmijenila bit spornog akta. Na sličan je način u ovom predmetu Opći sud utvrdio da bi poništenje samo članka 2. sporne uredbe izmijenilo bit te uredbe. To je zato što bi se poništenjem samo članka 2. proširio opseg *kompenzacijskih pristojbi* jer bi se one primjenjivale na uvoz koji je prethodno bio izuzet. Nasuprot onome što SolarWorld tvrdi, Opći sud nije utvrdio da bi se djelomičnim poništenjem izmijenio opseg *sporne uredbe*.

35. Prema Komisijinu mišljenju, ne može se tvrditi da SolarWorld nema interesa tražiti poništenje cijele sporne uredbe (jer se člankom 1. te uredbe uvode pristojbe njegovim kineskom konkurentima). To je zato što je podnošenjem tužbe za poništenje cijele uredbe SolarWorld mogao zatražiti suspenziju učinaka presude dok nadležne institucije ne donesu mjere potrebne za postupanje u skladu s tom presudom (drugim riječima, dok te institucije ponovno ne donesu uredbu o uvođenju kompenzacijskih pristojbi). Prema riječima Komisije, traženje poništenja samo članka 2. predstavlja „pogrešku u vođenju parnice” koja se ne može otkloniti u ovom postupku.

36. Komisija zaključuje da je Opći sud s pravom presudio da se djelomično poništenje ne može prihvatiti. Da Opći sud utvrdi da je članak 2. sporne uredbe nezakonit, on bi mogao poništiti samo tu cijelu uredbu te prepustiti Vijeću i Komisiji odluku o tome koji oblik kompenzacijskih mjera treba donijeti kako bi se postupilo u skladu s tom presudom. Institucionalna ravnoteža propisana Ugovorima mogla bi se poštivati samo poništenjem cijele sporne uredbe.

37. CCCME nije podnio pisana očitovanja. Međutim, na raspravi se složio s Vijećem i Komisijom da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe.

2. Ocjena

a) Dopuštenost

38. Vijeće smatra da je prvi žalbeni razlog nedopušten jer se, prvo, njime samo ponovno iznosi tužbeni razlog o odvojivosti istaknut pred Općim sudom, i jer je, drugo, zasnovan na činjeničnim pitanjima koja ne podliježu nadzoru Suda.

39. Smatram da argument o nedopuštenosti, koje je Vijeće istaknulo, valja odbiti.

40. Kao prvo, točno je da je u odgovoru na prigovor nedopuštenosti koji je Vijeće istaknulo SolarWorld tvrdio u prvom stupnju da je tu odredbu moguće odvojiti od ostatka sporne uredbe. Međutim, SolarWorld jasno navodi u svojim pisanim očitovanjima podnesenima Sudu koje su točke pobijanog rješenja prema njegovu mišljenju zahvaćene pogreškom koja se tiče prava, a osobito točka 55. (koja se odnosi na širi opseg kompenzacijskih pristojbi, ako bi se samo poništio članak 2.), točka 57. (u kojoj Opći sud ispituje ranije presude u vezi s uvjetom odvojivosti) i točka 59. (u kojoj Opći sud zaključuje da članak 2. nije moguće odvojiti od ostatka sporne uredbe). Stoga SolarWorld ne traži tek preispitivanje tužbe podnesene Općem sudu, pa Sud može provesti nadzor nad pobijanim

rješenjem¹⁷.

41. Kao drugo, pitanje, može li se članak 2. sporne uredbe smatrati odvojivim od ostatka te uredbe u smislu sudske prakse i može li se samo njega kao takvog poništiti, nije činjenično pitanje. To je pitanje pravne kvalifikacije koju je Sud nadležan ispitati¹⁸.

42. Stoga smatram da je prvi žalbeni razlog dopušten.

b) Meritum

43. U okviru prvog žalbenog razloga, SolarWorld smatra da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava zaključivši da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe.

44. Podsjećam da dok su člankom 1. sporne uredbe uvedene kompenzacijske pristojbe u obliku pristojbi *ad valorem*, članak 2. predviđa da je subvencionirani uvoz „izuzet [...] od antisubvencijske pristojbe uvedene člankom 1., pod sljedećim uvjetima: [...] trgovačko društvo navedeno u Prilogu [Odluci 2013/707] proizvelo je i otpremilo [...] proizvode i za njih izdalo račun izravno [...]”. U Prilogu Odluci 2013/707 navedeni su svi proizvođači izvoznici čiju je ponudu za preuzimanje obveze Komisija prihvatila. Ta je preuzeta obveza opisana u Odluci 2013/423 na način da se sastoji od minimalne uvozne cijene do određenog godišnjeg obujma uvoza pri čemu taj obujam odgovara njihovu trenutačnom tržišnom rezultatu proizvođača izvoznika u odnosnom razdoblju¹⁹.

45. U skladu s ustaljenom sudskom praksom, djelomično poništenje mjere prava Unije moguće je samo ako su elementi čije se poništenje traži odvojivi od ostatka akta. Taj uvjet nije zadovoljen ako bi djelomično poništenje akta imalo za učinak izmjenu njegove biti, što treba ocijeniti na temelju objektivnog, a ne subjektivnog kriterija povezanog s političkom namjerom tijela koje je donijelo predmetni akt²⁰. Provjera odvojivosti elementa akta Unije pretpostavlja ispitivanje njegova opsega, kako bi se ocijenilo bi li poništenje tih elemenata promijenilo duh i bit tog akta²¹.

46. Bi li poništenje samo članka 2. izmijenilo bit sporne uredbe? Smatram da ne bi.

47. Na početku bih trebao navesti da pogreška koja dovodi do nevaljanosti kompenzacijske pristojbe, kao i pogreška koja dovodi do nevaljanosti utvrđenja o činjeničnom stanju, mogu imati za posljedicu izmjenu biti uredbe kojom su uvedene kompenzacijske pristojbe.

48. Nedvojbeno je da utvrđenja institucija o činjeničnom stanju koja se odnose na određivanje subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere, štete, uzročnosti i interesa Unije mogu, ako ih se poništi, izmijeniti bit uredbe o uvođenju kompenzacijskih pristojbi jer se u izostanku jednog od tih elemenata pristojba ne može uvesti²².

49. Pogreška koja dovodi do nevaljanosti kompenzacijske pristojbe tim više može izmijeniti bit uredbe o uvođenju te pristojbe. To je zato što svrha takve uredbe jest upravo uvođenje pristojbe kako bi se uklonilo štetu koju su pretrpjeli proizvođači Unije.

17 Presuda od 19. siječnja 2017., Komisija/Total i Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, t. 30. do 34.).

18 Presuda od 1. listopada 2014., Vijeće/Alumina (C-393/13 P, EU:C:2014:2245, t. 15. do 19.).

19 Vidjeti uvodne izjave 5. i 6. Odluke 2013/423 i uvodnu izjavu 19. Odluke 2013/707.

20 Presuda od 6. prosinca 2012., Komisija/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, t. 38.).

21 Presuda od 12. studenoga 2015., Ujedinjena Kraljevina/Parlament i Vijeće (C-121/14, EU:C:2015:749, t. 21.).

22 Vidjeti članak 12. stavak 1. točke (c) i (d) i članak 15. stavak 1. temeljne uredbe. Po analogiji, u antidampinškim postupcima pogreška u utvrđivanju uobičajene vrijednosti dovodi do poništenja cijele uredbe kojom se uvode antidampinške pristojbe, s obzirom na to da je „uobičajena vrijednost bitan uvjet za određivanje primjenjive stope antidampinške pristojbe” (presuda od 15. rujna 2016., PT Wilmar Bioenergi Indonesia i PT Wilmar Nabati Indonesia/Vijeće, T-139/14, neobjavljena, EU:T:2016:499, t. 109.).

50. U tom pogledu mora se uputiti na nedavnu presudu Općeg suda u predmetu *JingAo Solar*²³. U predmetu *JingAo Solar*, Uredba br. 1239/2013, čiji je članak 2. osporen u ovom postupku, bila je u cijelosti osporena od strane određenih kineskih proizvođača izvoznika i njihovih povezanih uvoznika. Vijeće i Komisija tvrdili su, prvo, da tužitelji nemaju interesa zahtijevati poništenje članka 2. (jer su tijekom upravnog postupka tražili donošenje članka 2.), drugo, da članak 1. nije moguće odvojiti od ostatka akta tako da je, treće, tužba za poništenje sporne uredbe u cijelosti bila nedopuštena. Opći sud presudio je, prvo, da su dopuštene tužbe protiv uredbe o uvođenju konačnih kompenzacijskih pristojbi koje su podnijele stranke čije je preuzimanje obveze prihvaćeno, drugo, da članak 1. nije moguće odvojiti od ostatka sporne uredbe tako da, treće, tužba za poništenje sporne uredbe u cijelosti jest dopuštena. Konkretno, Opći sud je utvrdio da bi „pogreška koja može dovesti do nevaljanosti ocjena koje su izvele institucije na temelju kojih je donesen članak 1. sporne uredbe izmijenila samu bit te uredbe. Članak 2. automatski bi prestao važiti u dijelu u kojem je utvrđeno izuzeće od plaćanja antisubvencijskih pristojbi određenih na temelju članka 1. te uredbe”²⁴.

51. Smatram da je Opći sud bio u pravu kada je u presudi *JingAo Solar* odlučio da članak 1. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe. Međutim, iz razloga iznesenih dolje ne proizlazi da članak 2. nije moguće odvojiti od ostatka sporne uredbe.

52. Kao prvo, želio bih naglasiti da se člankom 1. sporne uredbe uvođenje pristojbi ne podvrgava nikakvom uvjetu. Konkretno, uvođenje pristojbi ne ovisi o kršenju preuzetih obveza niti povlačenju iz njih. Stoga, ako bi se trebao poništiti samo članak 2. te uredbe, članak 1. bi se primjenjivao kao što se primjenjuje na temelju sporne uredbe kako ju je Vijeće donijelo (samo bez izuzeća).

53. S druge strane, članak 2. sporne uredbe propisuje izuzeće od članka 1. Stoga, ako bi se trebao ukinuti samo članak 1., najniža uvozna cijena utvrđena u preuzetoj obvezi primjenjivala bi se umjesto pristojbi, dok se u spornoj uredbi kako ju je Vijeće donijelo članak 2. primjenjuje samo kao izuzeće od plaćanja pristojbi utvrđenih u članku 1.²⁵

54. Stoga je irelevantno to da, kako tvrdi *SolarWorld*, kompenzacijske pristojbe propisane člankom 1. sporne uredbe i preuzeta obveza na koju upućuje članak 2. te uredbe, predstavljaju dva oblika kompenzacijskih mjera s istom svrhom, to jest ukloniti štetu koju su pretrpjeli proizvođači Unije. Ono što je bitno jest da je jedna mjera izuzeće od druge, i da, posljedično, poništenje prve ne bi imalo iste posljedice kao i poništenje potonje.

55. Proizlazi da iako bi se poništenjem samo članka 1. sporne uredbe izmijenila bit te uredbe, to ne bi bio slučaj s poništenjem članka 2. te uredbe. Razlog zbog kojeg je u presudi *JingAo Solar*²⁶ za članak 1. utvrđeno da nije odvojiv od ostatka sporne uredbe, to jest da je članak 2. izuzeće od članka 1., upravo je taj da članak 2. treba smatrati odvojivim.

56. Taj zaključak podupire činjenica da u svakoj situaciji u kojoj se preuzeta obveza ne primjenjuje ili se prestaje primjenjivati, moraju se platiti pristojbe utvrđene u članku 1. sporne uredbe. Kao što je gore navedeno, najniža uvozna cijena utvrđena u preuzetoj obvezi primjenjuje se samo do određenog godišnjeg obujma uvoza. Uvoz iznad tog obujma podliježe pristojbama propisanim člankom 1. sporne uredbe. Osim toga, u skladu s člankom 13. stavkom 9. temeljne uredbe, u slučaju kršenja preuzetih obveza ili u slučaju da se jedna stranka povuče iz preuzetih obveza, ili u slučaju da se Komisija povuče iz prihvaćene preuzete obveze, primjenjuju se pristojbe utvrđene u članku 1. sporne uredbe.

²³ Presuda od 28. veljače 2017., *JingAo Solar* i dr./Vijeće (T-158/14, T-161/14 i T-163/14, neobjavljena, EU:T:2017:126) (u daljnjem tekstu: presuda *JingAo Solar*). Protiv te je presude podnesena žalba te je žalbeni postupak u tijeku pred Sudom (v. *Canadian Solar Emea* i dr./Vijeće, C-237/17 P).

²⁴ Presuda od 28. veljače 2017., *JingAo Solar* i dr./Vijeće (T-158/14, T-161/14 i T-163/14, neobjavljena, EU:T:2017:126, t. 42.).

²⁵ Institucije su mogle odlučiti da uvedu pristojbu u obliku minimalne cijene umjesto pristojbe *ad valorem* uvedene člankom 1. sporne uredbe, ili hibridnu mjeru.

²⁶ Presuda od 28. veljače 2017., *JingAo Solar* i dr./Vijeće (T-158/14, T-161/14 i T-163/14, neobjavljena, EU:T:2017:126).

Prihvaćanje preuzete obveze doista je povučeno za određene proizvođače izvoznike jer su prekršili svoje preuzete obveze (osobito svoju obvezu poštivanja najniže uvozne cijene ili svoje obveze izvještavanja)²⁷ ili zato što su se proizvođači izvoznici željeli povući iz preuzete obveze²⁸. Pristojbe propisane člankom 1. sporne uredbe odmah su primijenjene²⁹.

57. Kao drugo, irelevantno je to što bi se zbog poništenja samo članka 2. sporne uredbe kompenzacijske pristojbe utvrđene u članku 1. primjenjivale na sav uvoz, dok se trenutno primjenjuju samo na uvoz od strane izvoznika koji nisu stranke preuzete obveze, to jest 30 % svog uvoza.

58. U tom bih pogledu želio naglasiti da poništenje samo članka 2. ne bi proširilo opseg sporne uredbe jer se u skladu s člankom 1. pristojbe uvode na sav uvoz. Uvoz od strane trgovačkih društava koja su stranke preuzetih obveza samo je izuzet od pristojbi što pokazuje okolnost da se pristojbe primjenjuju u slučaju kršenja preuzetih obveza ili povlačenja iz njih.

59. Ako bi se doista smatralo da bi se poništenjem samo članka 2. proširio opseg *kompenzacijskih pristojbi*, to bi kako tvrdi SolarWorld bilo irelevantno jer opseg *sporne uredbe* ne bi bio izmijenjen. Zbog poništenja samo članka 2. članak 1. imao bi upravo isti opseg kao i sporna uredba kako ju je Vijeće donijelo.

60. Stoga je prema mojem stajalištu Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 55. pobijanog rješenja zaključio da bi se bit sporne uredbe izmijenila jer bi poništenje samo članka 2. „proširilo [...] opseg kompenzacijskih pristojbi izvan onoga koji proizlazi iz primjene [sporne] uredbe kako ju je donijelo Vijeće”.

61. Kao treće, što se tiče odluka navedenih u točki 57. pobijanog rješenja, to jest rješenja Carbunió³⁰, presuda Du Pont de Nemours³¹ i Njemačka/Parlament i Vijeće³² te rješenja Government of Gibraltar/Komisija³³, čini mi se da se one mogu razlikovati od ovog predmeta.

62. U rješenju Carbunió³⁴ Sud je presudio da se ne može tražiti poništenje samo uvjeta pod kojima je državna potpora industriji ugljena proglašena spojivom s unutarnjim tržištem. U skladu s odlukom o spojivosti, predmetna potpora bila je „potpora za zatvaranje” koja je bila „posebno namijenjena za pokrivanje gubitaka tekuće proizvodnje jedinica za proizvodnju ugljena”. Stoga je njezina spojivost s unutarnjem tržištem uvjetovana postojanjem „plana zatvaranja čiji rok n[i]je prelazi[o] 31. prosinca 2018.”³⁵. Posljedično, Sud je presudio da je svrha odluke o spojivosti „uspostaviti poseban pravni okvir

27 Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/866 od 4. lipnja 2015. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za tri proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2015., L 139, str. 30.); Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1403 od 18. kolovoza 2015. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za jednog proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2015., L 218, str. 1.); Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2018 od 11. studenoga 2015. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za dva proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2015., L 295, str. 23.); Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1045 od 28. lipnja 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za jednog proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2016., L 170, str. 5.); i Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/2146 od 7. prosinca 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za dva proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2016., L 333, str. 4.).

28 Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/115 od 28. siječnja 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za jednog proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2016., L 23, str. 47.); i Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1998 od 15. studenoga 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za pet proizvođača izvoznika na temelju Provedbene odluke 2013/707 (SL 2016., L 308, str. 8.).

29 Vidjeti uvodnu izjavu 96. Uredbe 2015/866, uvodnu izjavu 34. Uredbe 2015/1403, uvodnu izjavu 70. Uredbe 2015/2018, uvodnu izjavu 16. uredbe 2016/115, uvodnu izjavu 55. Uredbe 2016/1045, uvodnu izjavu 23. Uredbe 2016/1998, i uvodnu izjavu 45. Uredbe 2016/2146.

30 Rješenje od 11. prosinca 2014., Carbunió/Vijeće (C-99/14 P, neobjavljeno, EU:C:2014:2446) (u daljnjem tekstu: rješenje Carbunió).

31 Presuda od 12. travnja 2013., Du Pont de Nemours (France) i dr./Komisija (T-31/07, neobjavljeno, EU:T:2013:167) (u daljnjem tekstu: presuda Du Pont de Nemours).

32 Presuda od 5. listopada 2000., Njemačka/Parlament i Vijeće (C-376/98, EU:C:2000:544) (u daljnjem tekstu: presuda Njemačka/Parlament i Vijeća).

33 Rješenje od 12. srpnja 2012., Government of Gibraltar/Komisija (C-407/11 P, neobjavljeno, EU:C:2012:464) (u daljnjem tekstu: rješenje Government of Gibraltar).

34 Rješenje od 11. prosinca 2014., Carbunió/Vijeće (C-99/14 P, neobjavljeno, EU:C:2014:2446).

35 Članak 3. stavak 1. Odluke Vijeća 2010/787/EU od 10. prosinca 2010. o državnim potporama za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena (SL 2010., L 336, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 3., str. 283.).

za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena”. Poništenjem samo odredbe kojom se utvrđuje taj uvjet izmijenila bi se bit odluke Vijeća o spojivosti jer bi „njegov učinak bio uklanjanje vremenskog uvjeta, što znači da nekonkurentni rudnici ugljena ne bi trebali prestati poslovati do 31. prosinca 2018., već bi mogli nastaviti trajno primati državnu potporu, suprotno svrsi [odluke Vijeća o spojivosti]”³⁶. Nasuprot tome, u ovom predmetu poništenjem članka 2. ne bi se uklonio nikakav uvjet pod kojim su kompenzacijske pristojbe utvrđene u članku 1. uvedene jer takvi uvjeti ne postoje. Stoga Opći sud nije bio u pravu kada je u točki 57. pobijanog rješenja odlučio da je situacija u predmetu Carbunión slična situaciji u ovom predmetu.

63. U presudi Du Pont de Nemours³⁷ Sud je presudio da se ne može tražiti poništenje samo odredbe Direktive 91/414/EEZ³⁸ kojom je 30. lipnja 2008. utvrđen kao dan isteka razdoblja za uvrštenje fluzilazola (aktivna tvar koja se koristi u fungicidima za poljoprivredne usjeve) u Prilog I. toj direktivi (država članica smije odobriti sredstvo za zaštitu bilja samo ako su aktivne tvari koje sadrži navedene u tom prilogu i samo ako su uvjeti utvrđeni u tom prilogu ispunjeni). Sud smatra da je svrha Direktive bila „osigurati visoku razinu zaštite za zdravlje ljudi i okoliš”. Posljedično, poništenje samo vremenskog uvjeta „imalo bi za posljedicu uvrštenje fluzilazola u Prilog I. [toj] direktivi [...] nakon 30. lipnja 2008.” to jest uvrštenje te tvari u Prilog I. „s manje strogim ograničenjima nego što su ona iz [te] direktive” čiji bi se doseg time izmijenilo³⁹. Nasuprot tome, u ovom predmetu uvođenje kompenzacijskih pristojbi ne podliježe nikakvom uvjetu. Osim toga, nedvojbeno je da poništenje članka 2. sporne uredbe ne može dovesti do viših ili nižih pristojbi jer su stope tih pristojbi utvrđene u članku 1. te uredbe.

64. U presudi Njemačka/Parlament i Vijeće⁴⁰ Sud je u cijelosti poništio Direktivu 98/43/EZ⁴¹, koja je zabranila oglašavanja i sponzoriranje duhanskih proizvoda, i to zato što se nije mogla temeljiti na članku 100.A Ugovora o EZ-u (sada, nakon izmjene, članak 114. UFEU-a) koji ovlašćuje Vijeće da usvaja mjere za usklađivanje odredaba zakona, čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. To je zbog toga što se zabranu na temelju Direktive 98/43 svih oblika oglašavanja i sponzorstva duhanskih proizvoda nije moglo opravdati potrebom za uklanjanjem prepreka slobodnom kretanju oglašivačkih medija ili slobodi pružanja usluga na području oglašavanja. Međutim, Sud je smatrao da je to bilo točno samo za zabranu oglašavanja duhanskih proizvoda na predmetima u hotelima (plakatima, suncobranama, pepeljarama) i za zabranu promidžbenih poruka u kinima jer zabrana takvih oblika oglašavanja nije mogla potaknuti trgovinu dotičnim proizvodima. To nije bilo točno za zabranu oglašavanja duhanskih proizvoda u revijama, časopisima i novinama jer je zabrana takvog oblika oglašavanja mogla potaknuti slobodno kretanje tiskovnih proizvoda⁴². Sud je ipak u cijelosti poništio Direktivu 98/43. To stoga što bi „s obzirom na opći karakter zabrane oglašavanja i sponzorstva duhanskih proizvoda koju [Direktiva 98/43] određuje, djelomično poništenje Direktive podrazumijevalo [...] to da Sud izmijeni njezine odredbe”⁴³. Kao što je nezavisni odvjetnik N. Fennelly primijetio, „moguća legitimnost zabrane oglašavanja u određenim medijima ne preklapa se sa zasebnim i odvojitim tekstom u [Direktivi 98/43]”. Stoga bi riječima nezavisnog odvjetnika djelomično poništenje „uključilo Sud u kreativno ponovno sastavljanje mjere tumačenjem. Niti jedna očito odvojiva odredba ne može se jasno odvojiti odlukom o poništenju”⁴⁴. Nasuprot tome, u ovom je predmetu članak 2. sporne uredbe moguće jasno odvojiti.

36 Rješenje od 11. prosinca 2014., Carbunión/Vijeće (C-99/14 P, neobjavljeno, EU:C:2014:2446, t. 28. i 31.).

37 Presuda od 12. travnja 2013., Du Pont de Nemours (France) i dr./Komisija (T-31/07, neobjavljena, EU:T:2013:167).

38 Direktiva od 15. srpnja 1991. o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište (SL 1991., L 230, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 55., str. 32.).

39 Presuda od 12. travnja 2013., Du Pont de Nemours (France) i dr./Komisija (T-31/07, neobjavljena, EU:T:2013:167, t. 85.).

40 Presuda od 5. listopada 2000., Njemačka/Parlament i Vijeće (C-376/98, EU:C:2000:544)

41 Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju i sponzorstvu duhanskih proizvoda (SL 1998., L 213, str. 9.)

42 Presuda od 5. listopada 2000., Njemačka/Parlament i Vijeće (C-376/98, EU:C:2000:544, t. 98. i 99.)

43 Presuda od 5. listopada 2000., Njemačka/Parlament i Vijeće (C-376/98, EU:C:2000:544, t. 117.)

44 Mišljenje nezavisnog odvjetnika N. Fennellyja u predmetu Njemačka/Parlament i Vijeće (C-376/98, EU:C:2000:324, t. 127.)

65. U rješenju *Government of Gibraltar/Komisija*⁴⁵, Sud je odlučio da se Odluku Komisije 2009/95/EZ može poništiti samo u cijelosti⁴⁶. U Odluci 2009/95, Komisija je područje u Gibraltaru stavila na popis područja od interesa Zajednice u smislu Direktive Vijeća 92/43/EEZ (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima)⁴⁷. Vlada Gibraltara nije mogla tražiti poništenje Odluke 2009/95 samo u dijelu u kojem je predmetno područje prošireno na zemljopisna područja unutar državnog područja Ujedinjene Kraljevine. Sud je smatrao da razna zemljopisna područja od kojih se predmetno područje navodno sastojalo nisu bila navedena u Odluci 2009/95. Nadalje, u sustavu Direktive o staništima područje se nije moglo razdvojiti na različita manja područja⁴⁸. U predmetu *Government of Gibraltar/Komisija*, proizlazilo je iz odredaba Direktive o staništima da se područje pogodno za određivanje kao područja od značaja za Zajednicu trebalo ocijeniti kao cjelinu. S druge strane, u ovom je predmetu irelevantno da su kompenzacijske pristojbe i preuzeta obveza bile ocijenjene zajedno u odnosu na štetu koju su pretrpjeli proizvođači Unije. Da su institucije smatrale da se samo kombinacijom pristojbi i preuzete obveze može ukloniti ta šteta, one ne bi uvele najnižu uvoznju cijenu u obliku izuzeća od pristojbi.

66. Zaključujem da se sudska praksa koju je Opći sud naveo u točki 57. pobijanog rješenja ne primjenjuje na ovaj slučaj.

67. Kao četvrto, i suprotno od onoga što Komisija tvrdi, poništenje samo članka 2. sporne uredbe ne bi izmijenilo institucionalnu ravnotežu između Vijeća i Komisije, s jedne strane⁴⁹, i sudova Unije, s druge strane⁵⁰.

68. Naglašavam da bi poništenje samo članka 2. dovelo tek do primjene mjere koju su prethodno donijeli Vijeće i Komisija, to jest članka 1. Sud ne bi odlučio uvesti određenu vrstu kompenzacijskih mjera (pristojbi *ad valorem* umjesto, primjerice, pristojbe u fiksnom iznosu). On ne bi niti izračunao stopu takvih pristojbi.

69. Osim toga, ne može se tvrditi da se djelomičnim poništenjem akta Unije može izmijeniti institucionalna ravnoteža jer, prvo, ovlast dodijeljena Sudu člankom 264. prvim stavkom UFEU-a da poništi akt Unije u cijelosti obuhvaća ovlast da poništi samo dio tog akta⁵¹ i, drugo, ta ovlast nije neograničena jer, kao što je gore raspravljeno, djelomično poništenje ne može dovesti do izmjene biti akta⁵².

70. Stoga smatram da je prvi žalbeni razlog osnovan i da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava zaključivši da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe. Proizlazi da pobijano rješenje valja ukinuti.

71. Međutim, sada ću radi potpunosti ispitati drugi žalbeni razlog.

45 Rješenje od 12. srpnja 2012., *Government of Gibraltar/Komisija* (C-407/11 P, neobjavljeno, EU:C:2012:46)

46 Odluka od 12. prosinca 2008. o donošenju, u skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ, drugog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za sredozemnu biogeografsku regiju (SL 2009., L 43, str. 393.).

47 Direktiva od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL 1992., L 206, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 2., str. 14.).

48 Rješenje od 12. srpnja 2012., *Government of Gibraltar/Komisija* (C-407/11 P, neobjavljeno, EU:C:2012:46, t. 31. do 33.).

49 Treba primijetiti da od stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 37/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2014. o izmjeni određenih uredbi koje se odnose na zajedničku trgovinsku politiku s obzirom na postupke za donošenje određenih mjera (SL 2014., L 18, str. 1.), Komisija donosi konačne kompenzacijske pristojbe, a ne Vijeće. U tom pogledu vidjeti Scharf, T., „Decision-Making in EU Trade Defence Cases After Lisbon: An Institutional Anomaly Addressed?”, u Herrmann, C., Simma, B., i Streinz, R. (ured.), *Trade Policy between Law, Diplomacy and Scholarship. Liber amicorum in memoriam Horst G. Krenzler*, Springer, 2015., str. 395. do 406.

50 Argument Komisije je sljedeći. Na Komisiji i Vijeću je da odluče koju bi kompenzacijsku mjeru trebalo uvesti. Međutim, poništenje samo članka 2. dovelo bi do zamjene preuzete obveze, na koju članak 2. upućuje, kompenzacijskim pristojbama utvrđenima u članku 1. Drugim riječima, poništenjem samo članka 2. omogućilo bi se Sudu da odluči koju bi kompenzacijsku mjeru trebalo uvesti. Stoga bi se poništenjem samo članka 2. izmijenila institucionalna ravnoteža između Komisije i Vijeća, s jedne strane, i sudova Unije, s druge strane. Samo bi se poništenjem sporne uredbe u cijelosti omogućilo poštovanje institucionalne ravnoteže jer bi na Komisiji i Vijeću bilo da uvedu nove kompenzacijske mjere kako bi postupili u skladu s presudom o poništenju.

51 Mišljenje nezavisne odvjetnice J. Kokott u predmetu *Komisija/Verhuizingen Coppens* (C-441/11 P, EU:C:2012:317, t. 25.).

52 Mišljenje nezavisnog odvjetnika G. Tesaura u predmetu *Francuska i dr./Komisija* (C-68/94 i C-30/95, EU:C:1997:54, t. 142.).

B. Drugi žalbeni razlog

1. Argumenti stranaka

72. U okviru drugog žalbenog razloga SolarWorld tvrdi da je Opći sud povrijedio članke 47. i 20. Povelje kada je u točkama 53. do 60. pobijanog rješenja, a osobito u točkama 55. i 59. tog rješenja, zaključio da je tužba nedopuštena.

73. Što se tiče povrede članka 47. Povelje, SolarWorld smatra da bi proizvođači Unije, iako se za njih utvrdilo da se na njih osobno odnose uredbe o uvođenju kompenzacijskih mjera, bili lišeni svake *djelotvorne* sudske zaštite, ako ne bi mogli tražiti djelomično poništenje tih uredbi. U tom pogledu SolarWorld naglašava da su njegove tužbe za poništenje Uredbe br. 513/2013 i odluka 2013/423 i 2013/707 bile odbačene kao nedopuštene.

74. Što se tiče povrede članka 20. Povelje, SolarWorld tvrdi da Opći sud nije jednako postupao s proizvođačima Unije i kineskim izvoznici kada je kao nedopuštenu odbacio njegovu tužbu za djelomično poništenje sporne uredbe, dok je za tužbu kineskih izvoznika za poništenje te uredbe zaključio da je dopuštena.

75. Vijeće tvrdi da bi drugi žalbeni razlog trebalo odbiti. Vijeće osobito ističe da se člankom 47. Povelje nije namjeravalo izmijeniti sustav sudskog nadzora utvrđenog Ugovorima, a osobito pravila o dopuštenosti izravnih tužbi sudovima Unije. Što se tiče povrede članka 20. Povelje, taj je žalbeni razlog nedopušten jer nije bio istaknut pred Općim sudom. On je u svakom slučaju neosnovan jer se sa SolarWorld-om i kineskim proizvođačima nije postupalo različito. To je stoga što je SolarWorld mogao tražiti poništenje cijele sporne uredbe.

76. Komisija tvrdi da je drugi žalbeni razlog neosnovan. Što se tiče povrede članka 47. Povelje, Komisija naglašava, prvo, da se tom odredbom nije namjeravao izmijeniti sustav sudskog nadzora utvrđenog Ugovorima, drugo, da je SolarWorld doista podnio tužbu za poništenje odluka 2013/423 i 2013/707, te, treće, da je on mogao podnijeti tužbu za poništenje cijele sporne uredbe. Što se tiče povrede članka 20. Povelje, Komisija tvrdi da se sa SolarWorldom i kineskim izvoznici nije postupalo različito jer je SolarWorld mogao podnijeti tužbu za poništenje cijele sporne uredbe te je mogao zahtijevati suspenziju učinaka presude dok se ta uredba ne zamijeni novom uredbom o uvođenju viših kompenzacijskih pristojbi.

2. Ocjena

a) Dopuštenost

77. Vijeće tvrdi da je žalbeni razlog u okviru kojeg se ističe povreda članka 20. Povelje nedopušten jer nije bio istaknut pred Općim sudom

78. Točno je da u svojem odgovoru na prigovor nedopuštenosti Vijeća SolarWorld nije pred Općim sudom istaknuo tužbeni razlog o povredi članka 20. Povelje. Stoga je drugi žalbeni razlog prema mojem stajalištu nedopušten u dijelu u kojem se ističe povreda članka 20. Povelje.

79. Ipak ću radi potpunosti dolje ispitati je li odbacivši SolarWorldovu tužbu kao nedopuštenu Opći sud povrijedio članak 20. Povelje.

b) Meritum

80. U okviru drugog žalbenog razloga SolarWorld tvrdi da je odbacivši njegovu tužbu kao nedopuštenu Opći sud povrijedio članke 47. i 20. Povelje.

81. Smatram da drugi žalbeni razlog treba odbiti.

82. Prvo, što se tiče navodne povrede članka 47. Povelje, točno je da je kao što je gore navedeno SolarWorldova tužba za poništenje Odluke 2013/707, kojom je Komisija prihvatila ponudu proizvođača izvoznika za preuzimanje obveze, bila odbačena kao nedopuštena jer „odluka o prihvaćanju preuzimanja obveza [...] ne proizvodi pravne učinke takve naravi da izravno utječe na situaciju proizvođača dotičnih proizvoda u Uniji, kao što [je SolarWorld]”⁵³. Tužbu SolarWorlda za poništenje odluke sadržane u dopisu Komisije od 15. rujna 2014., kojom je Komisija uskladila najnižu uvoznu cijenu utvrđenu u preuzetoj obvezi, Opći sud je odbio u pogledu merituma, „a da nije potrebno ispitati njezinu dopuštenost”⁵⁴.

83. Međutim, primjećujem da u skladu s Objašnjenjima koja se odnose na Povelju, uključivanje članka 47. „nije bilo s namjerom izmjene sustava sudskog nadzora utvrđenog Ugovorima, posebno pravila povezanih s prihvatljivosti izravnih tužbi pred Sudom Europske unije”⁵⁵. Posljedično, ustaljena je sudska praksa da pretpostavke za dopuštenost iz četvrtog stavka članka 263. UFEU-a treba tumačiti u svjetlu temeljnog prava na djelotvornu sudsku zaštitu, ne zanemarujući pritom pretpostavke izričito predviđene navedenim Ugovorom⁵⁶ „,

84. Osim toga, pitanje pred Sudom jest može li se tužba podnijeti za poništenje samo članka 2. sporne uredbe. Ako bi Sud utvrdio da tu odredbu nije moguće odvojiti od ostatka akta, tužba bi se i dalje mogla podnijeti za poništenje sporne uredbe u cijelosti. U tom pogledu ne može se tvrditi da poništenje te uredbe u cijelosti ne bi bilo korisno za SolarWorld. To je zato što bi SolarWorld mogao tražiti poništenje sporne uredbe u cijelosti i zahtijevati da Sud suspendira učinke tog poništenja dok institucije ne donesu potrebe mjere za izvršenje presude o poništenju⁵⁷.

85. Stoga smatram da žalbeni razlog o povredi članka 47. Povelje treba odbiti.

86. Drugo, što se tiče navodne povrede članka 20. Povelje, čini mi se da se sa SolarWorldom ne bi postupalo drukčije nego s proizvođačima izvoznicima u slučaju da Sud zaključi da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe i da SolarWorld ne može tražiti djelomično poništenje sporne uredbe. Kao što je gore navedeno, iz presude Općeg suda u predmetu JingAo Solar proizlazi da proizvođači izvoznici ne mogu tražiti djelomično poništenje sporne uredbe (jer članak 1. nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe)⁵⁸.

87. Posljedično, ako bi Sud zaključio da je žalbeni razlog o povredi članka 20. Povelje dopušten, on bi, prema mojem stajalištu, trebao taj žalbeni razlog odbiti kao neosnovan.

88. Zaključujem da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava zaključivši da članak 2. sporne uredbe nije moguće odvojiti od ostatka te uredbe. Posljedično, pobijano rješenje valja ukinuti.

53 Rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr./Komisija (T-507/13, EU:T:2015:23, t. 52.)

54 Presuda od 16. veljače 2017., SolarWorld/Komisija (T-783/14, neobjavljena, EU:T:2017:88, t. 59.)

55 Objašnjenja koja se odnose na Povelju Europske unije o temeljnim pravima (SL 2007., C 303, str. 17.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 7., str. 120.).

56 Presuda od 24. studenoga 2016., Ackermann Saatzucht i dr./Parlament i Vijeće (C-408/15 P i C-409/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:893, t. 50.) i presuda od 3. listopada 2013., Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Parlament i Vijeće (C-583/11 P, EU:C:2013:625, t. 98.)

57 Presuda od 12. travnja 2013., Du Pont de Nemours (France) i dr./Komisija (T-31/07, neobjavljena, EU:T:2013:167, t. 99.)

58 Presuda od 28. veljače 2017., JingAo Solar i dr./Vijeće (T-158/14, T-161/14 i T-163/14, neobjavljena, EU:T:2017:126, t. 42.)

89. Ako se povodom žalbe presuda ili rješenje ukine, člankom 61. Statuta Suda predviđeno je da Sud može vratiti predmet na odlučivanje Općem sudu ili sam odlučiti o sporu ako stanje postupka to dopušta.

90. U ovom predmetu Opći sud u pobijanom rješenju nije ispitao pitanje ima li SolarWorld aktivnu procesnu legitimaciju za poništenje članka 2. sporne uredbe, koju je Vijeće osporilo u prvom stupnju. To pitanje nije navedeno ni u pisanim očitovanjima stranaka pred Sudom. Isto važi i za žalbene razloge koji se odnose na meritum žalbe. Stoga stanje postupka u ovom slučaju nije takvo da dopušta donošenje konačne odluke o sporu.

91. Shodno tome, predmet valja vratiti na ponovno odlučivanje Općem sudu, a o troškovima odlučiti naknadno.

VI. Zaključak

92. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem da Sud:

- ukine rješenje Općeg suda Europske unije od 1. veljače 2016. u predmetu SolarWorld i dr./Vijeće, T-142/14;
- vrati predmet T-142/14 Općem sudu Europske unije na ponovno odlučivanje; i
- o troškovima odluči naknadno.